

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

**ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОСТУПНОСТІ ТА НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ (E-LEARNING AND
UNIVERSITY EDUCATION-2017)**

МАТЕРІАЛИ

XLII Міжнародної науково-методичної конференції

(м. Полтава, 9–10 лютого 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 37.018.43
ББК 74.05я431
Д48

Програмний комітет

Голова програмного комітету *О. О. Нестуля*, д. і. н., професор, ректор ПУЕТ.

Члени програмного комітету

Д. В. Федасюк, д. т. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи (базова вища освіта) Національного університету «Львівська політехніка»;

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Білоруського торговельно-економічного університету споживчої кооперації;

Е. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету Казспоживспілки;

М. М. Шарифзода, д. е. н., професор, ректор Таджикського державного університету комерції;

Статев Статі, д. е. н., професор, ректор Університету національного та світового господарства (Болгарія);

Нурлана Алієва, д. філол. н., професор, ректор Бакінського слов'янського університету;

Л. Ф. Шавга, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови.

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету *М. Є. Рогоза*, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ.

Заступник голови *С. В. Гаркуша*, д. т. н., проректор з наукової роботи, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах ПУЕТ.

Члени організаційного комітету:

Н. В. Герман, доцент, директор науково-навчального центру ПУЕТ;

Ю. В. Іванов, к. е. н., доцент, директор Інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;

Є. І. Івченко, к. т. н., доцент, директор навчально-наукового інформаційного центру ПУЕТ;

Н. І. Коливушка, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

Н. І. Озуй, к. е. н., доцент, начальник науково-методичного центру управління якістю діяльності, менеджер систем якості ПУЕТ;

О. А. Івасенко, к. е. н., заступник директора Інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач сектора розробки електронних засобів навчання Головного науково-навчального центру дистанційного навчання ПУЕТ;

Л. М. Діденко, начальник редакційно-видавничого відділу ПУЕТ.

Д48 **Дистанційна освіта: забезпечення доступності та неперервної освіти впродовж життя (E-Learning and University Education-2017) : матеріали XLII Міжнародної науково-методичної конференції (м. Полтава, 9–10 лютого 2017 року).** – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 365 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-262-4

У матеріалах конференції розглянуто сучасні тенденції та перспективи розвитку дистанційної освіти.

Для науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

УДК 37.018.43

ББК 74.05я431

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналі.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2017

ISBN 978-966-184-262-4

Дистанційне навчання дає змогу студентам цілодобового доступу до навчальних матеріалів, постійну підтримку й консультації викладачів та методистів, он-лайнвідео лекції та інші технологічні рішення для забезпечення ефективного та якісного процесу навчання. Проте, поруч з цим, залишається найважливіше та найважче завдання дистанційної моделі освіти – це зміна особистої установки як викладачів, так і студентів на самоосвіту та саморозвиток: необхідність переходу від репродуктивного підходу навчання до розвитку продуктивної творчої розумової діяльності.

Сучасна модель освіти повинна забезпечити інтеграцію різних способів освоєння навчального матеріалу, тим самим розкрити і збільшити творчий потенціал людини. Оскільки необхідно, щоб головною метою нової парадигми освіти були забезпечення умов виховання, навчання і розвитку вільної, критично мислячої особистості, що відповідає вимогам життя в умовах ринкової економіки, здатної до безперервного підвищення власного рівня освіти та культури, а також інтегрованою в світовий інформаційний простір.

ФОРМАЛІЗОВАНІ ТА ВІЛЬНІ ДЖЕРЕЛА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

І. А. Артеменко, к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки;

А. В. Артеменко, к. е. н., ст. викладач кафедри міжнародної економіки

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Окрім можливості безперешкодного доступу до навчальних джерел, найважливішою перевагою дистанційного навчання (далі – ДН) є значно більше розширення джерельної бази навчальної діяльності, ніж у традиційному навчальному процесі. У зв'язку з цією особливістю ДН важливо визначити його формалізовані та вільні джерела, види, обсяги та співвідношення яких є суттєво відмінними від застосовуваних у традиційному навчанні.

У розділі V Положення про дистанційне навчання зазначено, що його навчальне інформаційне забезпечення включає «веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), які можуть містити:

відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо; мультимедійні лекційні матеріали; термінологічні словники; практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання; віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання; пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, ділові ігри...; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії...; дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм та інші ресурси навчального призначення» [1].

Очевидно, що здійснена у названому вище Положенні МОН України формалізація видів інформаційних навчальних джерел є недостатньою та, що остання фраза наведеної цитати «та інші ресурси навчального призначення» вміщує в себе якщо не головну, то досить важливу «таємницю переваг» ДН. Мова йде про те, що формалізовані джерела ДН є лише вдосконаленими варіантами, особливо що стосується візуалізації, книг та навчальних посібників, які використовуються у традиційному навчанні та покликані забезпечити вивчення студентом програмного матеріалу. У той час як суттєвими якісними перевагами дистанційного навчання полягають у тому, що студент, орієнтуючись на формалізовані навчальні джерела, має можливість здійснювати самостійний пошук первинних інформаційних джерел, які відображають останні досягнення в економіці, техніці, політиці тощо, вивчаючи які, він вдається до наукових методів інтерпретації та узагальнення процесів, що відбуваються в реальній дійсності та постійно змінюваної про неї інформації.

Відзначена особливість ДН здебільшого впливає із його змістово-технологічної сутності, внутрішньої потреби студента ознайомитися не лише з рекомендованими джерелами, а й іншими мережевими веб-ресурсами, особливо тими, які з'явилися в останній період і не потрапили до рекомендованих списків веб-джерел, або яким не надано належної уваги розробниками курсів. Тобто, мова йде про інформаційну обмеженість навчального процесу в рамках якого виховуються не творці-інноватори, а виконавці. Аналізуючи цю ситуацію в теоретичному та практичному аспектах процесу дистанційного вивчення навчальних дисциплін студентами спеціальності «Міжнародна економіка», ми дійшли висновків, що, по-перше, формалізовані інформаційні джерела у ДН повинні становити лише обов'язковий мінімум, тоді як вільні

інформаційні джерела, які відображають реальну дійсність у розвитку економіки України та світового господарства, знайдені, засвоєні, інтерпретовані та узагальнені студентом самостійно, є найважливішою складовою його навчальної діяльності, яка відтворює методики науково-дослідної роботи.

З огляду на таке значення вільних інформаційних джерел ДН, на нашу думку, для підвищення якості навчального процесу було б продуктивним не тільки рекомендувати студентам здійснювати пошук інформаційних джерел понад рекомендований їх перелік у дистанційному курсі, а й ввести оцінку самостійної навчальної діяльності студента в інформаційних мережах. Очевидно, що така оцінка повинна базуватися як на знаннях, продемонстрованих студентом під час контрольних заходів, так і на основі звітів про використані інформаційні джерела при вивченні навчальної дисципліни.

Список використаних джерел

1. Положення про дистанційне навчання. (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 761 від 14.07.2015) [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу: http://direktor.at.ua/load/normativna_baza/polozhennja_pro_distancijne_navchannja/7-1-0-188. – Назва з екрана.

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ ТА ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Н. Г. Базавлук, к. е. н., ст. викладач;

Л. С. Франко, асистент

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

У сучасних умовах розвитку світового господарства перед суспільством постає проблема – знання оновлюються швидше, ніж змінюються покоління. За умов сучасного так званого інформаційного вибуху обсяг лише наукової інформації у світі подвоюється кожні 8–10 років, а загальна кількість друкованих праць перевищує 100 млн [2].

Вирішуючи проблему підготовки кваліфікованих кадрів, важливо зважити на той факт, що щорічне оновлення теоретичних знань становить 5 %, професійних – 20 %. Прийнята у США одиниця виміру старіння знань спеціаліста – «період напівроз-

ЗМІСТ

<i>Александрова О. В.</i> Дистанційне навчання як інноваційна форма освіти та можливість її використання в Україні	3
<i>Артеменко І. А., Артеменко А. В.</i> Формалізовані та вільні джерела дистанційного навчання	4
<i>Базавлук Н. Г., Франко Л. С.</i> Особистісно-орієнтоване та дистанційне навчання як сучасні інноваційні підходи в навчальному процесі	6
<i>Басова Ю. О., Губа Л. М., Шурдук І. В.</i> Досвід оцінювання знань студентів в умовах дистанційного навчання	8
<i>Bezpartochnyi M.</i> Development of higher education through gamification	11
<i>Бобович А. П.</i> Влияние дистанционных технологий обучения на компетенции преподавателя	13
<i>Бондаренко В. М.</i> Дистанційна освіта як перспективна інформаційна технологія	16
<i>Боровиков О. В.</i> Динаміка змісту дисциплін з вивчення соціальних конфліктів та організаційної поведінки на базі платформи дистанційної освіти «Moodle»	17
<i>Буцька О. Ю., Тимошенко О. В.</i> Дистанційне навчання: зарубіжний досвід та вітчизняні реалії	19
<i>Вишневецкая Л. В.</i> Преимущества и педагогические риски дистанционного обучения	21
<i>Вишневецька Л. І.</i> Проблеми забезпечення якості ресурсів дистанційного навчання зі статистики для студентів різних напрямів підготовки	23
<i>Власенко В. А.</i> Пріоритетні напрями реалізації концепції безперервної освіти впродовж життя у контексті впровадження дистанційної освіти	24
<i>Вовк Л. І., Ванжа Н. В.</i> Реалізація принципу доступності у навчанні фізики студентів-товарознавців	27
<i>Воловик Л. Б.</i> Дистанційна освіта при вивченні німецької мови	29